

การศึกษากระบวนการจัดการโลจิสติกส์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสด

ในจังหวัดสมุทรปราการ

A Study of Logistics Management System of Gourami Farmers Group in Samut Prakan Province

เอกนรี ทูมพล

Aeknaree Toomphol

สาขาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน คณะโลจิสติกส์และเทคโนโลยีการบิน วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

Majoring in Logistics and supply chain management. Faculty of logistics and aviation technology. Southeast Bangkok College.

e-mail: Aeknaree.t24@gmail.com

Received: November 20, 2021; Revised: April 2, 2022; Accepted: April 8, 2022

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. เพื่อศึกษาระบบการจัดการโลจิสติกส์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในจังหวัดสมุทรปราการ 2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดการโลจิสติกส์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในจังหวัดสมุทรปราการ และ 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการโลจิสติกส์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีการเก็บข้อมูลจากวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่ทำการเพาะเลี้ยงปลาสดหรือการแปรรูปปลาสดใน จังหวัดสมุทรปราการ ด้วยแบบสอบถาม จำนวน 420 ชุด ได้กลับคืนมาทั้งหมด 400 ชุด มีการวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพรรณนา และทำการสุ่มผู้ประกอบการจำนวน 3 ราย เพื่อการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมด้านการจัดการโลจิสติกส์ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โลจิสติกส์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสด จังหวัดสมุทรปราการ คือ กิจกรรมด้านบรรจุภัณฑ์ เนื่องจากกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย เป็น การบริโภคในครัวเรือน จึงควรพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าและสามารถยกระดับเป็นสินค้าท้องถิ่นที่สามารถนำไปเป็นของฝาก โดยยังสามารถปกป้องคุ้มครองและยืดอายุปลาสดได้ รองลงมาคือ ด้านการให้บริการลูกค้า, ด้านการจัดการคลังสินค้า, ด้านการจัดซื้อ, ด้านการจัดเตรียมอะไหล่และชิ้นส่วนต่างๆ, ด้านการจัดการขนส่ง, ด้านการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ, ด้านการจัดการสินค้าคงคลัง และด้านการติดต่อสื่อสารทางด้านโลจิสติกส์หรือสารสนเทศ ตามลำดับ โดยผลการวิจัยในเรื่องนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์ของธุรกิจต่อไป

คำสำคัญ: ปลาสด; กิจกรรมทางโลจิสติกส์; การจัดการโลจิสติกส์

ABSTRACT

The objectives of this research were to study 1. To study the logistics management system of gourami farmers in Samut Prakan Province. 2. To study the problems and obstacles in logistics management of gourami farmers in Samut Prakan Province Cultivation of gourami in Samut Prakan Province The data were collected from community enterprises, farmers groups or entrepreneurs who cultivate gourami or gourami processing in Samut Prakan Province With 420 questionnaires, a total of 400 were returned with descriptive statistical analysis. Three entrepreneurs were randomly selected for an informal interview.

The results of the study found that Logistics management activities that affect management efficiency logistics of community enterprises Gourami Farmers Group Samut Prakan Province is packaging activities. This is because the target consumer group is household consumption. Therefore, packaging should be developed to add value and can be upgraded to local products that can be used as souvenirs. It can also protect and extend the life of gourami, followed by customer service, warehouse management, purchasing, spare parts and parts preparation, transportation management, movement. raw materials, inventory management and communication in logistics or information, respectively. can be used as a guideline for the development of logistics management of the business in the future

Keywords: Gourami fish; logistics activities; Logistics management

บทนำ

การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) หรือ AEC ซึ่งมีแผนการส่งเสริมขีดความสามารถในการเคลื่อนย้ายสินค้าและรวมตลาดทั้ง 10 ประเทศในอาเซียนให้เป็นตลาดเดียว ส่งผลให้การค้าขายสินค้าและบริการเป็นไปอย่างเสรีมากขึ้น ทำให้มีการแข่งขันทางธุรกิจที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็วผู้ประกอบการต่างต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับสถานะการแข่งขันที่รุนแรงในตลาดที่เติบโตและมีการแข่งขันที่รุนแรง (Chutimun Sasong, 2017)

โดยในปัจจุบันจึงได้มีการนำเอาศาสตร์ทางด้าน การบริหารจัดการโลจิสติกส์เข้ามาเป็นเครื่องมือ ในการลดต้นทุนและสร้างผลกำไรอีกทั้งยังช่วย เพิ่มประสิทธิภาพให้กับตัวผลิตภัณฑ์ ทำให้ลูกค้า พึงพอใจและเชื่อมั่นในตัวผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับโลจิสติกส์เป็น อย่างมากโดยมีการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ของไทย ซึ่งมุ่งให้ความสำคัญกับ การจัดการโลจิสติกส์ และซัพพลายเชน เน้นยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของ ไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ

ไทยให้พร้อมลงต่อสู้กับคู่แข่งได้เมื่อมีการเปิดตลาด AEC อย่างเต็มรูปแบบโดยเน้นให้ผู้ประกอบการของไทยมีระบบโลจิสติกส์ที่ได้รับมาตรฐานสากล

จากความสำคัญที่กล่าวมาประกอบกับสถานการณ์และแนวโน้มภาคเกษตรกรรมที่ลดลงอย่างต่อเนื่องของจังหวัดสมุทรปราการ โดยปัจจุบันจังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ทำการเกษตรและประมงลดน้อยลง เนื่องจากมีการพัฒนาเมือง การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ความเจริญของการคมนาคมประกอบกับราคาที่ดินซึ่งมีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรที่เคยเป็นเจ้าของที่ดินและประสบปัญหาในการทำการเกษตร ทายอดขายที่ดินให้กับนายทุน และอาชีพที่กำลังมีอัตราการลดลงอย่างต่อเนื่องคืออาชีพประมงโดยเฉพาะประมงน้ำจืด แต่เดิมจังหวัดสมุทรปราการมีชื่อเสียงในด้านการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดโดยเฉพาะปลาสดเนื่องจากประชากรได้หันไปทำอาชีพลูกจ้างในอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังมีการแข่งขันจากสินค้าที่มาจากในจังหวัดใกล้เคียงส่วนใหญ่ผู้ที่ประกอบอาชีพเลี้ยงปลาสดจะเป็นกลุ่มชาวบ้านที่ไม่มีความรู้โดยใช้วิธีการเลี้ยงแบบเดิมสืบทอดกันมาจึงทำให้มีต้นทุนในการเลี้ยงสูง ได้ผลผลิตน้อยและไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ปัจจุบันกรมประมงมีโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีการจัดทำโครงการส่งเสริมเกษตรกรแปลงใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็นโครงการนำร่องขนาดใหญ่แปลงเดียวในประเทศไทย เพื่อช่วยพัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดแบบดั้งเดิม (ไทยรัฐ, 2018) ดังนั้นการนำศาสตร์โลจิสติกส์เข้ามาบูรณาการกับการเพาะเลี้ยงแบบ

ดั้งเดิมจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการได้

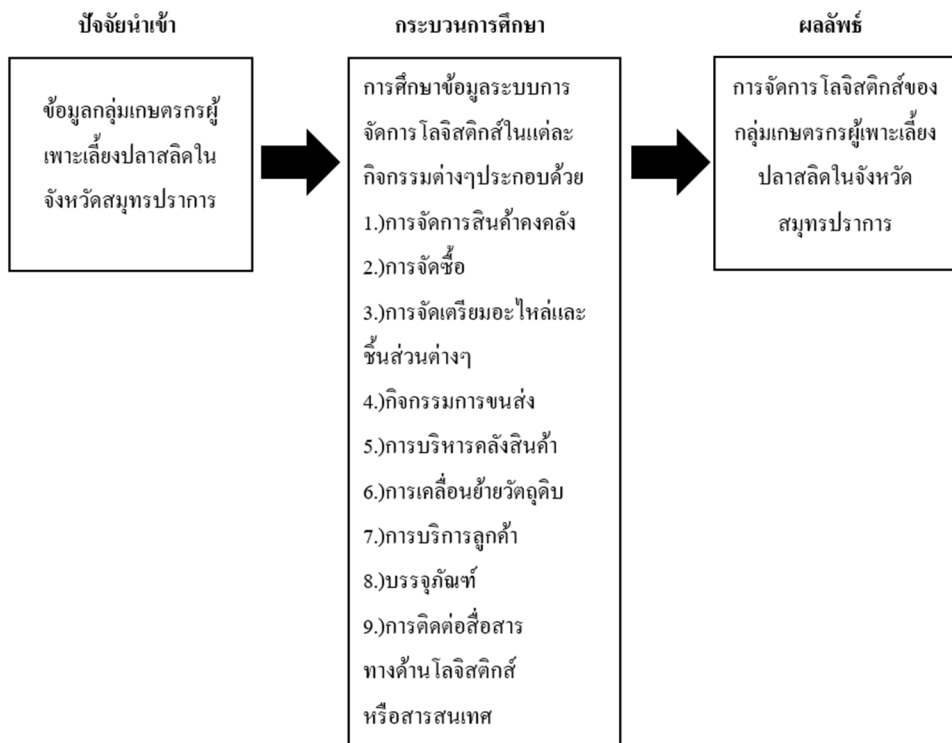
งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการจัดการโลจิสติกส์ ปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดการ โลจิสติกส์ และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการโลจิสติกส์ ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ ให้มีมาตรฐานและเอกลักษณ์ท้องถิ่นรวมถึงส่งผลให้อาชีพนี้มีความยั่งยืนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบการจัดการโลจิสติกส์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคด้านการจัดการโลจิสติกส์ ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในจังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการโลจิสติกส์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในจังหวัดสมุทรปราการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวความคิดเกี่ยวกับกิจกรรมของการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์ที่สามารถลดต้นทุนได้ 9 กิจกรรม ดังนี้ (Kumnai Aphiprachayasakul and Kanyamon Karnjanathaweekul. 2019)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

สำหรับวิธีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยมีกระบวนการดำเนินการวิจัยทั้งหมด 6 ขั้นตอนหลัก เพื่อศึกษาผลกระทบของกิจกรรมด้านการจัดการโลจิสติกส์ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โลจิสติกส์ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในจังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1: ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Sources) เพื่อให้ผู้วิจัยได้รับความรู้พื้นฐานในการวิจัยและพัฒนากรอบแนวคิดการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2: ผู้วิจัยทำการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมาย โดยการศึกษากระบวนการจัดการโลจิสติกส์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในจังหวัดสมุทรปราการ

ขั้นตอนที่ 3: ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือแบบสอบถามจากการสังเคราะห์ และพัฒนาข้อคำถามจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ด้วยการนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตาม

เนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการวัด (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

ขั้นตอนที่ 4: ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) กับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในจังหวัดสมุทรปราการจำนวนทั้งสิ้น 400 คน โดยใช้สูตรการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างในกรณีไม่ทราบสัดส่วนประชากรที่แน่นอนของ W.G. Cochran โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 และนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมจากแบบสอบถาม มาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ และถูกต้อง จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

ขั้นตอนที่ 5: ขั้นตอนการสรุปผล และอภิปรายผลการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสรุปและอธิบายเนื้อหาสาระสำคัญให้มีความครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั้ง 3 ข้อ ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ตามหลักการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ขั้นตอนที่ 6: สรุป และสังเคราะห์ข้อค้นพบที่ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยทำการตรวจสอบ และยืนยันข้อค้นพบดังกล่าวโดยการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อสรุปแนวทางการไปปรับใช้ในการดำเนินงาน และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการโลจิสติกส์ของ

กลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในจังหวัดสมุทรปราการ

ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อประสานงานกับกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในเขตจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการดำเนินงาน และขอความร่วมมือในการศึกษาครั้งนี้

2. ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามในการประชุมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ตามที่อยู่ในทะเบียนการค้าของผู้ประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการจำนวน 420 ราย เพื่อลดความเสี่ยงอัตราการตอบกลับ และได้กลับคืนมาทั้งสิ้น 400 ราย

3. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับผู้ประกอบการจำนวน 3 ราย ในประเด็นต่างๆ ที่ครอบคลุมการศึกษาในครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยจะทำการศึกษาโดยเข้าไปศึกษาขั้นตอน การเพาะเลี้ยง การให้อาหาร และจำนวนระยะเวลาที่เพาะเลี้ยงปลาสดที่โตเต็มไ้ว ก่อนส่งออกให้กับลูกค้า อย่างใกล้ชิด เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทานระหว่างกลุ่มเกษตรกรผู้รวบรวมผลผลิต ไปจนถึงผู้ประกอบการปลาสดว่าเป็นอย่างไร

2. การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง ผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับพลาสติก ด้วยการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการโดยใช้คำถามแบบปลายเปิดควบคู่ไปกับการเล่าเรื่องโดยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความรู้สึกเป็นกันเองกับผู้วิจัย โดยข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์จะเกี่ยวกับด้านการจัดการโลจิสติกส์ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

3. การจดบันทึก

ผู้ทำการศึกษาจะทำการจดบันทึก ในการเก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์ทุกครั้ง โดยละเอียด เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ทุกขั้นตอนในโซ่อุปทานและข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะที่กลุ่มเกษตรกรต้องการแล้วจึงสังเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบคอบ

4. แบบสอบถาม

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบอ่านให้ตอบซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามสถานภาพบุคคล จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาระบบการจัดการโลจิสติกส์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงพลาสติกในจังหวัดสมุทรปราการเป็นแบบมาตราส่วนการประมาณค่า (Rating scale) ของ Likert scale โดยประกอบด้วยกิจกรรมต่อไปนี้

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขระบบการจัดการโลจิสติกส์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงพลาสติกในจังหวัดสมุทรปราการ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาระบบการจัดการโลจิสติกส์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงพลาสติก ในจังหวัดสมุทรปราการ ได้ผลสรุป ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปในการดำเนินกิจกรรมด้านการบริหารการจัดการโลจิสติกส์ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงพลาสติก จังหวัดสมุทรปราการ ผลจากการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี มีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา/ปวช. และมีรายได้หรือเงินเดือนรายได้ที่ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด และจากการสัมภาษณ์พบว่า ในปัจจุบันพื้นที่การเลี้ยงพลาสติก ในปัจจุบันมีความแตกต่างจากในอดีตเป็นอย่างมาก เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมโรงงาน ซึ่งเมื่อพิจารณาด้านทำเลที่ตั้งแล้วนั้นไม่เหมาะสมกับการเลี้ยงพลาสติก แบบธรรมชาติ มีโอกาสพบสารพิษตกค้างในตัวปลา เกษตรกรใช้วิธีการเพาะเลี้ยงแบบดั้งเดิมไม่ได้คำนึงถึงมาตรฐาน GAP ส่งผลให้พลาสติกที่ได้นั้นไม่สามารถส่งออกไปขายต่างประเทศได้ นอกจากนี้ปริมาณการผลิตพลาสติกในจังหวัดสมุทรปราการยังมีแนวโน้มลดลง ด้านการจัดจำหน่ายไม่มีการสร้างแบรนด์เป็นของตัวเอง และแสดงเอกลักษณ์ของพลาสติกในเชิงพื้นที่ที่ชัดเจน ไม่มีการนำองค์

ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของพลาสติกให้มีความน่าเชื่อถือและดึงดูดใจรวมถึงแสดงคุณค่าทางโภชนาการต่อผู้บริโภค (Tantawanich, S., Akarachantachote, N., Praykaew, A., Chiewpricha, Y., Puntian, J., Changtam, C., & Onthai, M. (2020).

2. สถานภาพบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 220 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 55.00 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยมีอายุอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 319 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 79.75 มีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา/ ปวช. มากที่สุด เป็นจำนวน 150 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 37.5 และ ส่วนใหญ่มีรายได้หรือเงินเดือนรายได้ที่ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 183 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 45.70 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. แบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ ในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.10$) เมื่อพิจารณาปัจจัยต่างๆ เป็นรายด้านตามลำดับ พบว่ากลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงพลาสติก จังหวัดสมุทรปราการ มีความเห็นว่าผลกระทบของกิจกรรมด้านการจัดการโลจิสติกส์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของวิสาหกิจชุมชน โดยมีผลกระทบตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ปัจจัยด้านบรรจุภัณฑ์ ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.66$) และเมื่อพิจารณาตาม

รายข้อนั้น พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ บรรจุภัณฑ์ใส่สินค้าสามารถปกป้องตัวสินค้าไม่ให้เกิดความเสียหายในขณะขนย้าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.93$) และรองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริการลูกค้า ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.26$), ปัจจัยด้านการบริหารคลังสินค้า ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.21$), ปัจจัยด้านการจัดซื้อ ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.15$), ปัจจัยด้านการจัดเตรียมอะไหล่และชิ้นส่วนต่างๆ ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.15$), ปัจจัยด้านกิจกรรมการขนส่ง ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.13$), ปัจจัยด้านการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.96$), ปัจจัยด้านการจัดการสินค้าคงคลัง ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.94$) และ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารทางด้านโลจิสติกส์หรือสารสนเทศ ในภาพรวมนั้นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.47$) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการศึกษาระบบการจัดการโลจิสติกส์ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในจังหวัดสมุทรปราการในภาพรวมและรายด้าน

การศึกษาระบบการจัดการโลจิสติกส์ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสด ในจังหวัดสมุทรปราการ				
	N	Mean	S.D.	มีระบบการจัดการ โลจิสติกส์อยู่ในระดับ
1. ด้านการจัดการสินค้าคงคลัง	400	1.94	0.63	ปานกลาง
2. ด้านการจัดซื้อ	400	2.15	0.74	ปานกลาง
3. ด้านการจัดเตรียมอะไหล่และชิ้นส่วนต่าง ๆ	400	2.15	0.61	ปานกลาง
4. ด้านกิจกรรมการขนส่ง	400	2.13	0.73	ปานกลาง
5. ด้านการบริหารคลังสินค้า	400	1.21	0.72	ปานกลาง
6. ด้านการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ	400	1.96	0.69	ปานกลาง
7. ด้านการบริการลูกค้า	400	2.26	0.69	ปานกลาง
8. ด้านบรรจุภัณฑ์	400	2.66	0.61	มาก
9. ด้านการติดต่อสื่อสารทางด้านโลจิสติกส์หรือสารสนเทศ	400	1.47	0.58	น้อย
เฉลี่ยรวม		2.10	0.67	ปานกลาง

4. การสัมภาษณ์

จากการลงพื้นที่เพื่อศึกษาการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์ร่วมกับกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงปลาสดได้ผู้พบรูปแบบห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการผลิตทั้งหมด ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนถึงปลายน้ำ และลักษณะการดำเนินงานภายในของห่วงโซ่อุปทาน เมื่อเกิดคำสั่งซื้อจากลูกค้าผู้รับคำสั่งซื้อก็จะส่งคำสั่งซื้อปลาทั้งปริมาณและคุณภาพของปลาที่ลูกค้าต้องการ มายังผู้เพาะเลี้ยงปลาสด โดยคนกลางหรือผู้รวบรวมปลาจะไปหาข้อมูลจากกลุ่มวิสาหกิจเพื่อทำการรวบรวมปลาตามคำสั่งซื้อ ผู้เพาะเลี้ยงมีหน้าที่ในการเลี้ยงปลา เพื่อให้ได้ขนาดตัวของปลาตามความต้องการของผู้รวบรวม

ปลา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ค้นพบผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ที่อยู่ในการดำเนินงานภายในห่วงโซ่อุปทาน เริ่มตั้งแต่ลูกค้า/ผู้ประกอบการที่มีความต้องการปลาสด ส่วนใหญ่จะทำการซื้อจากพ่อค้าคนกลาง/ผู้รวบรวมปลา ไม่ได้ทำการซื้อจากผู้เพาะเลี้ยงปลาสดโดยตรง

อภิปรายผลการศึกษา

1. สถานภาพบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายเนื่องจากกระบวนการเพาะเลี้ยงและแปรรูปปลาสดเป็นงานที่ค่อนข้างหนักและใช้แรงเยอะจึงเป็นงานที่เหมาะสมกับเพศชายมากกว่าเพศ

หญิงโดย ส่วนใหญ่เพศหญิงจะทำหน้าที่ในการจัดจำหน่าย กลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี เป็นอาชีพที่สืบทอดกันมาของครอบครัว โดยวัยรุ่นและวัยทำงานในปัจจุบันมีแนวโน้มในการประกอบอาชีพนี้น้อยลงโดยส่วนใหญ่มองว่าเป็นอาชีพที่ใช้แรงงานและไม่คุ้มค่า จึงหันไปทำงานในภาคธุรกิจมากยิ่งขึ้น ด้านระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา/ปวช.มากที่สุด โดยจบการศึกษาแล้วมาทำอาชีพนี้เลยไม่ได้ทำการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น และ ส่วนใหญ่มีรายได้หรือเงินเดือนรายได้ที่ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด โดยการเพาะเลี้ยงปลาสดใช้ระยะเวลาในการเพาะเลี้ยงค่อนข้างนาน ผู้เพาะเลี้ยงไม่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ไม่มีการเพาะเลี้ยงสัตว์ชนิดอื่น เพาะปลูกพืชชนิดอื่นหรือมีรายได้เสริม ผลผลิตที่ได้ในแต่ละครั้งได้ไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกเมื่อทำการคำนวณเป็นรายได้จึงค่อนข้างน้อย

2. จากการศึกษาผลกระทบของกิจกรรมด้านการจัดการโลจิสติกส์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสด จังหวัดสมุทรปราการ อภิปรายผลได้ ดังนี้

ด้านบรรจุภัณฑ์

ถึงแม้บรรจุภัณฑ์ปลาสดในปัจจุบันจะถูกพัฒนาให้สามารถบรรจุปลาสดให้ไม่ได้รับความเสียหาย สามารถเก็บกลิ่นและยืดอายุปลาได้ดีกว่าเดิม แต่ส่วนใหญ่เป็นบรรจุภัณฑ์ที่มีกลุ่มเป้าหมายเพื่อบริโภคในครัวเรือน จึงควร

พัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าและสามารถยกระดับเป็นสินค้าท้องถิ่นที่สามารถนำไปเป็นของฝาก โดยยังสามารถปกป้องคุ้มครองและยืดอายุปลาสดได้ โดยอาจออกแบบบรรจุภัณฑ์โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมโดยประยุกต์ใช้หลัก 7 R และนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เช่นบาร์โค้ดเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์นอกจากจะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับตัวสินค้ายังสามารถช่วยให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อได้อีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Pålsson, H. 2018). ที่กล่าวว่าการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ มีความสำคัญอย่างมากในปัจจุบันและอนาคต โดยในอนาคตบรรจุภัณฑ์ต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและช่วยยืดอายุของสินค้าซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

ด้านการให้บริการลูกค้า

มีตรวจสอบความถูกต้องโดยตรวจสอบเครดิตลูกค้าโดยส่วนใหญ่ลูกค้าจะซื้อเป็นเงินสดควรมีการส่งสินค้าไปยังลูกค้าโดยการกระจายอย่างทั่วถึงให้มากขึ้นเพราะในปัจจุบันแหล่งจัดจำหน่ายปลาสดมีแค่เฉพาะบางพื้นที่ผู้บริโภคนอกพื้นที่เข้าถึงค่อนข้างยาก รวมทั้งควรสนับสนุนให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสามารถเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรงโดยผ่านทางโซเชียลมีเดีย เช่น ขายทางออนไลน์ เป็นต้น เพื่อลดความยาวของโซ่อุปทานลง และสนับสนุนให้เกษตรกรมีรายได้ตรงจากผู้บริโภคโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง โดยควรมีการเก็บฐานข้อมูลลูกค้าให้เป็นมาตรฐานเช่น การเก็บข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์เพื่อให้สามารถนำ

ข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำแผนการบริการลูกค้าในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ Archabaramee Maneetrakunthong1 and Tarida Baikasem . (2020). ที่กล่าวว่าสินค้าพื้นฐานของไทยขาดการนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสาร การขนส่งสินค้า หรือเก็บข้อมูลของลูกค้า เป็นต้น

ด้านการจัดการคลังสินค้า

มีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาช่วยในด้านการจัดการคลังสินค้าค่อนข้างน้อยเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดส่วนใหญ่ใช้วิธีการจัดการโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ประกอบกับปลาสดเป็นสินค้าที่มีอายุจำกัดถ้าบริหารจัดการไม่ดีอาจทำให้เกิดของเสียในกระบวนการผลิตได้ง่าย จึงควรมีการให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีเช่น การนำระบบคอมพิวเตอร์มาช่วยในการบันทึกสินค้าในแต่ละรอบ รวมถึงมีการแบ่งแยกพื้นที่ในการผลิตและแปรรูปให้ชัดเจน เพื่อสุขอนามัยที่ดี และยังสามารถใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ด้านการจัดซื้อ

โดยทั่วไปมีการเลือกผู้ส่งวัตถุดิบอย่างเป็นระบบโดยผู้ส่งวัตถุดิบในกลุ่มเกษตรกรมีน้อยรายส่วนใหญ่เป็นรายประจำและมีทำเลที่ตั้งอยู่ไม่ไกล มีการกำหนดรูปแบบการจัดส่งที่เป็นมาตรฐาน โดยคัดเลือกจากการจัดส่งที่ตรงเวลา มีการประเมินผู้จัดส่งวัตถุดิบ เช่น ความน่าเชื่อถือ,ราคา,สะดวกในการซื้อและไม่มีของเสียเลย เป็นต้น สิ่งที่ยังต้องปรับปรุงคือควรมีการวางแผนปริมาณความต้องการวัตถุดิบในระยะยาวว่าปริมาณการใช้เท่าไรและนำมาวิเคราะห์ว่าจะ

บริหารจัดการการจัดซื้ออย่างไรให้มีต้นทุนต่ำที่สุดเนื่องจากในปัจจุบันเกษตรกรไม่มีการวางแผนโดยทำการจัดซื้อในปริมาณมากๆเพื่อให้ราคาต่อหน่วยต่ำ แต่นำมาใช้ไม่หมดจึงเกิดเป็นต้นทุนการจัดเก็บสินค้า เสียพื้นที่ในการจัดเก็บโดยเปล่าประโยชน์ รวมถึงสินค้าหรือวัตถุดิบบางชนิดเสื่อมสภาพเช่น อาหารปลา เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Jocelyn,Polynesian. 2013) ที่กล่าวว่า ผู้ประกอบการ SME ประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนวัตถุดิบ ในการผลิตซึ่งเป็นผลจากการขาดระบบและทักษะการวางแผนการผลิตและการนำเข้าวัตถุดิบที่มีประสิทธิภาพโดยปัญหาการจัดหาวัตถุดิบเนื่องจากวัตถุดิบที่ใช้มักเป็นวัตถุดิบที่มีจำกัดตามธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการรายเล็กที่ขาดเงินทุนและขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิ อินเทอร์เน็ตหรือโซเชียลมีเดีย เป็นต้น เมื่อผลิตสินค้าแล้วจะนำมาจำหน่ายที่หน้าบ้านหรือที่ตลาดจึงทำให้มีข้อจำกัด ในการกระจายสินค้าและจัดจำหน่าย

ด้านการจัดเตรียมอะไหล่และชิ้นส่วนต่าง ๆ

มีการจัดทำข้อมูลในรูปแบบของแฟ้มวัสดุที่เกี่ยวข้องในการเพาะเลี้ยงปลาอย่างชัดเจนว่าใช้วัตถุดิบอะไรบ้าง มีการจัดทำแฟ้มเกี่ยวกับจำนวนสินค้าที่มีอยู่ใน สต็อกทุกรายการและมีการสั่งซื้อเท่าไร แต่ละครั้งที่จะผลิตใช้ของอะไรบ้างมีการจัดทำ แฟ้มข้อมูลที่มีรายการเกี่ยวกับจำนวนการสั่งซื้อหรือขนาดของกลุ่มสินค้าที่รับ-ส่งแต่ละ

ครั้ง มีการรายงานการสั่งซื้อ จำนวนวัตถุดิบในทุกช่วงเวลา โดยจดข้อมูลลงในแฟ้ม ข้อเสนอแนะควรมีการนำข้อมูลต่าง ๆ บันทึกลงในระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อลดความผิดพลาดของข้อมูล รวมถึงสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์และประมวลผลได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Turan, H. H., Kosanoglu, F., & Atmis, M. 2021). ที่กล่าวว่า การใช้ทรัพยากรหรือวัตถุดิบที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด หากผู้ประกอบการ ใช้ทรัพยากรหรือวัตถุดิบ อย่างไม่เต็มประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลโดยตรงต่อ การดำเนินธุรกิจและรายได้ การใช้ทรัพยากรหรือวัตถุดิบอย่างเต็มที่นั้นจะสามารถช่วยในการลดต้นทุนด้านการผลิต และส่งผลให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ รวมถึงช่วยลดข้อผิดพลาดในการทำงาน โดยในปัจจุบันมีการประยุกต์เอาเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามา ข้อผิดพลาดในการทำงาน เช่นการจัดเก็บข้อมูลสินค้าคงคลังต่าง ๆ ผ่านโปรแกรม Microsoft Excel เพื่อช่วยลดข้อผิดพลาดในการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ

ด้านการจัดการขนส่ง

มีการกำหนดเวลาในการเดินทางที่แน่นอน เชื่อถือได้ และตรงเวลา รวมถึงมีการคัดเลือกรูปแบบการขนส่งที่เหมาะสมอยู่แล้ว แต่มีการคำนวณค่าบริการขนส่ง จากระยะทางตำแหน่งที่ตั้งของวัสดุแปรรูป โรงงานและตลาดค่อนข้างน้อย ทำให้ไม่ทราบต้นทุนในการขนส่งสินค้าต่อรอบ จึงควรสนับสนุนให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาผลิตทำการวิเคราะห์ต้นทุนในการขนส่งต่อรอบเพื่อให้สามารถวางแผนปริมาณการขนส่งต่อรอบรวมถึง

ควรสนับสนุนให้มีความร่วมมือกันในกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาผลิต เพื่อทำการรวบรวมสินค้าในการขนส่งและรับสินค้าระหว่างทางกลับเพื่อลดการวิ่งเที่ยวเปล่าของรถขากลับ ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนรวมในการขนส่งลดลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Panomyong, Ruhir. 2013). ที่กล่าวว่า การวางแผนการผลิตและการขนส่งให้ทันเวลาเป็นสิ่งสำคัญ หากผู้ประกอบการสามารถวางแผน ปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนด และสามารถวางแผนการจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบ ให้สอดคล้องกับการผลิตของตน จะช่วยลดปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ และลดต้นทุน ในการจัดซื้อ วิธีที่ดีในการลดต้นทุนโลจิสติกส์คือการจัดส่งสินค้าที่มีขนาดเล็กรวมกันจากซัพพลายเออร์หลายรายที่ใช้ปลายทางเดียวกัน

ด้านการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ

มีการกำหนดผังโรงงานที่ดีเพื่อให้เกิดความสะดวกในการขนถ่ายสินค้า ควรให้ความสำคัญกับการจัดวางผังสินค้าอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสม เช่น มีการแบ่งประเภทสินค้า จัดวางสินค้าหรือวัตถุดิบให้เป็นระเบียบ เพื่อให้ถูกสุขอนามัย เกิดความสะดวกในการหยิบสินค้า โดยคำนึงถึงความสะดวกปลอดภัย ถูกหลักอนามัย และใช้ระยะทางหรือระยะเวลาในการเคลื่อนที่น้อยที่สุด

ด้านการจัดการสินค้าคงคลัง

มีการเก็บประวัติการสั่งซื้อของลูกค้าไว้แต่ส่วนใหญ่เป็นลูกค้าประจำและเป็นรายใหญ่ที่นำปลาผลิตไปกระจายต่อไม่มีการเก็บข้อมูลลูกค้ารายย่อยส่วนใหญ่ ข้อมูลที่จัดเก็บจะเป็นเบอร์โทรศัพท์ มีการกะปริมาณการสั่งซื้อสินค้าจาก

ลูกค้าล่วงหน้า มีการจัดกลุ่มสินค้าเป็นหมวดตามปริมาณและราคาของสินค้า ในอนาคตกลุ่มเกษตรกรควรพิจารณาวัตถุดิบหรือปัจจัยการผลิตบางประเภทที่สามารถใช้ทดแทนกันได้ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภคและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้อาหารสำเร็จรูปต่างๆ หรือสารเคมีบางชนิด เนื่องจากปัจจุบันผู้บริโภคหันมาให้ความสำคัญกับเรื่องเหล่านี้มากยิ่งขึ้น จึงควรสร้างมูลค่าเพิ่มหรือจุดแตกต่างให้กับตัวสินค้า รวมถึงสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืนในกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดได้อย่างแท้จริงสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Paloprakam, Somkiet. 2018). ที่กล่าวว่าผู้ประกอบการ SME ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการโลจิสติกส์ และซัพพลายเชนในกระบวนการ ต่าง ๆ ตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการจัดจำหน่ายเพื่อช่วยในการลดต้นทุนรวมและเพิ่มคุณภาพในการให้บริการ โดยผู้ประกอบการ SME ส่วนใหญ่ มักจะมีการผลิตและจัดเก็บสินค้าไว้เป็นสต็อกจำนวนมาก ซึ่งจะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มีการหมดอายุหรือเสื่อมคุณภาพเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอาหาร

ด้านการติดต่อสื่อสารทางด้าน โลจิสติกส์หรือสารสนเทศ

ปัจจุบันเริ่มมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ เช่น มีการนำบาร์โค้ดมาใช้กับบรรจุภัณฑ์เพื่อให้ดูเป็นมาตรฐานและทันสมัยมากยิ่งขึ้น แต่ในส่วนของกิจกรรมด้านการจัดการโลจิสติกส์ยังมีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ค่อนข้างน้อย ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

โลจิสติกส์ของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดทั้งสิ้น จึงควรมีการอบรมให้ความรู้และนำเอาเทคโนโลยีมาใช้อย่างยิ่งขึ้น รวมถึงสนับสนุนให้เกษตรกรเพิ่มช่องทางในการจัดจำหน่ายผ่านทางออนไลน์เพื่อลดความยาวในโซ่อุปทาน โดยให้เกษตรกรสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยตรงกับลูกค้าโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Theppitak, T., 2015) ที่กล่าวว่า การประยุกต์ใช้ระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพถือว่าเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการมีระบบบริหารจัดการข้อมูล สารสนเทศและการใช้เทคโนโลยีที่ดีนั้นถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในยุคการสื่อสารเพราะยังข้อมูลสารสนเทศ สามารถไหลไปได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องเท่าใด ก็จะช่วยลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและทำให้ธุรกิจสามารถเพิ่มขีดความสามารถในแข่งขันได้เป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดในจังหวัดสมุทรปราการ ยังขาดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในกระบวนการโลจิสติกส์ส่วนใหญ่มักยังคงใช้กระบวนการเพาะเลี้ยงแบบเดิมจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งส่งผลให้มีต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง เกิดของเสียในกระบวนการผลิตมาก ผลผลิตไม่เป็นไปตามต้องการ รวมถึงอำนาจในการเจรจาต่อรองอยู่ที่พ่อค้าคนกลางเพราะผู้ผลิตและแปรรูปไม่ได้ทำการจัดจำหน่ายเองจึงถูกเอาเปรียบจาก

คนกลางทางการตลาดได้ ถ้ามีการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการโลจิสติกส์ที่ชัดเจนโดยให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพ ทำให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตได้ โดยการประยุกต์เอาเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยลดการใช้แรงงาน ลดระยะเวลา ลดของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต ทำให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงมีกำไรมากยิ่งขึ้น รวมถึงส่งเสริมการจัดจำหน่ายแบบออนไลน์เพื่อเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคได้มากขึ้น โดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางทางการตลาด มีการปรับปรุงโซ่อุปทานให้สั้นลง

เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงและแปรรูปปลาสดสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยตรงกับลูกค้าหรือผู้บริโภค ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดสามารถวางแผนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มของปลาสดได้ตรงความต้องการของผู้บริโภคอย่างแท้จริง หรือมีการส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงแต่ละรายจับมือกันเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ข้อมูล

ข่าวสาร และสร้างอำนาจต่อรองในตลาดเพื่อส่งเสริมและสืบทอดให้อาชีพเพาะเลี้ยงปลาสดเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและขับเคลื่อนภูมิปัญญาชาวบ้านและสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

นักวิชาการสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านผลกระทบของกิจกรรมด้านการจัดการโลจิสติกส์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ในกลุ่มวิสาหกิจอื่น ๆ หรือในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่าง หรือสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปต่อยอดพัฒนาโซ่อุปทานคุณค่า (Value Chain) ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสด จังหวัดสมุทรปราการ หรือในกลุ่มอื่น ๆ ให้เกิดความยั่งยืนในโซ่อุปทานนั้น ๆ ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- Archabaramee Maneetrakunthong1 and Tarida Baikasem. (2020). Market Development towards Thailand 4.0 Model to Premium OTOP of Bamboo Handicrafts: Ban Pa Bong Community, Saraphi, Chiang Mai. *Community and Quality of Life Journal*, 8(1), 227-237.
- Chutimun Sasong. (2017). The role of OTOP producers in Mae Hong Son province in building economic value, with the participation of other stakeholders, in communities through the use of production innovation. *ACADEMIC JOURNAL BANGKOK THONBURI UNIVERSITY*, 6(1), 24-36.

- Jocelyn, Polynesian. (2013). *Information for Strategic Planning*, Thai Food Export, Food Institute, Bangkok. Bangkok: Expertnet.
- Kumnai Aphiprachayasakul and Kanyamon Karnjanathaweekul. (2019) Guidelines for Developing Performance Indicators of Thailand’s Logistics Service Providers to Support Industry 4.0. *Journal of MCU Peace Studies*, 7(5), 1447-1459.
- Paloprakarn , Somkiet. (2018). *One Piece Exhibition One product*. Retrieved June 6, 2018,
- Pålsson, H. (2018). *Packaging Logistics: Understanding and managing the economic and environmental impacts of packaging in supply chains*. Kogan Page Publishers.
- Panomyong, Ruhir. (2013). *Logistics Management in Thailand*. Bangkok: Thammasart University.
- Tantawanich, S., Akarachantachote, N., Praykaew, A., Chiewpricha, Y., Puntian, J., Changtam, C., & Onthai, M. (2020). Community Preparation: Thai Geographical Indication Logo for Pla-Salid Bang-Bo, Samut Prakan Province *Area Based Development Research Journal*, 12(4), 289-306.
- Thairath. (2018). *Secret and secret...why 'Gourami Fish', Bang Bo District, Samut Prakan Province*. <https://www.thairath.co.th/news/local/central/1364046>
- Theppitak, T. (2015). *Logistics Management*. Bangkok: Thammasam Printing.
- Turan, H. H., Kosanoglu, F., & Atmis, M. (2021). A multi-skilled workforce optimisation in maintenance logistics networks by multi-thread simulated annealing algorithms. *International Journal of Production Research*, 59(9), 2624-2646.